

31999R1267

26.6.1999

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 161/73

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1267/1999
z dnia 21 czerwca 1999 r.
ustanawiające Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konkluzje Rady Europejskiej ze szczytu w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 r. przewidują wzmocnioną strategię przedakcesyjną dla państw Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo oraz specjalną strategię przedakcesyjną dla Cypru.

(2) Konkluzje Rady Europejskiej ze szczytu w Luxemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 r. stanowią, iż pomoc przewidziana w niniejszym rozporządzeniu zostanie przyznana dziesięciu państwom Europy Środkowej i Wschodniej ubiegającym się o członkostwo.

(3) Rozporządzenie Rady (WE) nr 622/98 z dnia 16 marca 1998 r. dotyczące pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej, w szczególności ustanowienia partnerstwa dla członkostwa ⁽⁵⁾, zakłada, że partnerstwo to będzie zawierać jednolite ramy dla obszarów priorytetowych oraz wszelkie dostępne środki dla pomocy przedakcesyjnej.

(4) Strategia przedakcesyjna zawiera postanowienie o Instrumencie Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, zwanym dalej ISPA, którego celem będzie dostosowanie państw ubiegających się o członkostwo do wspólnotowych

standardów w zakresie infrastruktury oraz dostarczanie wkładu finansowego w środki w zakresie ochrony środowiska i transportu.

(5) Pomoc ze strony Wspólnoty w ramach ISPA, wraz z pomocą ze strony Wspólnoty w ramach rozporządzenia Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ⁽⁶⁾, oraz pomoc ze strony Wspólnoty w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 1268/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie wspólnotowych środków pomocowych na rzecz działań przedakcesyjnych w dziedzinie rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w okresie przedakcesyjnym ⁽⁷⁾ będzie koordynowana w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie koordynacji pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej i zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 3906/89 ⁽⁸⁾ oraz będzie przedmiotem przepisów warunkowych rozporządzenia (WE) nr 622/98 oraz indywidualnych decyzji w sprawie Partnerstwa dla Członkostwa.

(6) Celem powinna być równowaga między finansowaniem środków w zakresie infrastruktury transportowej a finansowaniem środków w zakresie ochrony środowiska, uwzględniając szczególną sytuację w krajach beneficjentach.

(7) Pomoc Wspólnoty w ramach ISPA powinna ułatwić wdrażanie *acquis communautaire* w dziedzinie ochrony środowiska przez kraje ubiegające się o członkostwo oraz powinna wnieść wkład w trwały rozwój w tych krajach.

(8) Decyzja nr 1692/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r. w sprawie wspólnotowych

⁽¹⁾ Dz.U. C 164 z 29.5.1998, str. 4.

⁽²⁾ Opinia wydana dnia 6 maja 1999 r. (dotychczas niepublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. C 407 z 28.12.1998.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 373 z 2.12.1998.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 85 z 20.3.1998, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 753/96 (Dz.U. L 103 z 26.4.1996, str. 5).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 87.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 68.

wytucznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej ⁽¹⁾ opisuje kryteria dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, które powinny zostać wykorzystane, gdzie stosowne, celem dokonania wyboru środków kwalifikujących się na mocy niniejszego rozporządzenia.

(9) Ocena Potrzeb Infrastruktury Transportowej (TINA), podjęta przez Radę, powinna ułatwić proces wyboru środków priorytetowych dla rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej w okresie przedakcesyjnym.

(10) Należy ustanowić przepisy, aby Komisja mogła dokonać indykatywnego przydziału wszystkich dostępnych środków Wspólnoty w ramach ISPA między państwa ubiegające się o członkostwo, co ułatwi przygotowanie środków.

(11) Ustęp 17 konkluzji Rady Europejskiej ze szczytu w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 r. stanowi, że wsparcie finansowe dla krajów zaangażowanych w proces rozszerzenia będzie oparte, w zakresie przyznawania pomocy, na zasadzie równego traktowania, niezależnie od daty przystąpienia do Unii, ze szczególnym uwzględnieniem krajów o największych potrzebach;

(12) Stopa pomocy ze strony Wspólnoty w ramach ISPA powinna zostać ustanowiona w celu wzmocnienia efektu dźwigni środków finansowych, wspierania współfinansowania i korzystania z prywatnych źródeł finansowych, powinna również brać pod uwagę zdolność wytwarzania znacznych przychodów netto.

(13) W odniesieniu do pomocy Wspólnoty zapewniona musi zostać maksymalna przejrzystość realizacji pomocy finansowej, muszą także zostać zastosowane surowe środki kontroli przy wykorzystywaniu środków.

(14) Dla właściwego zarządzania pomocą Wspólnoty przyznawaną w ramach ISPA, należy wprowadzić przepis ustanawiający skuteczne metody szacowania, monitoringu, oceny oraz kontroli działań, określające zasady dotyczące oceny, definiujące charakter monitoringu oraz jego zasady, ustanawiające działania, które zostaną podjęte w

przypadku nieprawidłowości lub błędów w zakresie zgodności z jednym z warunków ustanowionych w momencie przyznania pomocy w ramach ISPA.

(15) W okresie przejściowym od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 31 grudnia 2001 r. każde odniesienie do EUR powinno być zasadniczo traktowane jako odniesienie do EUR jako jednostki monetarnej, w rozumieniu art. 2 zdanie drugie rozporządzenia Rady (WE) nr 974/98 z dnia 3 maja 1998 r. w sprawie wprowadzenia EUR ⁽²⁾.

(16) Do celu wykonania niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna być wspomagana przez komitet zarządzający.

(17) Wdrożenie środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu pomoże osiągnąć cele Wspólnoty; w celu przyjęcia niniejszego rozporządzenia Traktat nie przewiduje innych uprawnień, niż określone w art. 308,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Definicja i cel

1. Ustanawia się Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, zwany dalej „ISPA”.

ISPA zapewnia pomoc wnoszącą wkład w przygotowanie do członkostwa w Unii Europejskiej następujących państw: Bułgarii, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Republiki Czeskiej, Rumunii, Słowacji, Słowenii oraz Węgier zwanych dalej „krajami beneficjentami”, w obszarze spójności gospodarczej i społecznej dotyczącej polityki ochrony środowiska i polityki transportowej, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

2. Pomoc Wspólnoty przyznana w ramach ISPA powinna wnieść wkład w cele określone w Partnerstwie dla Członkostwa dla każdego kraju beneficjenta oraz w krajowe programy poprawy stanu środowiska i sieci infrastruktury transportowej.

Artykuł 2

Kwalifikujące się środki

1. Pomoc Wspólnoty finansowana w ramach ISPA obejmuje projekty, fazy projektów, które są niezależne technicznie i finansowo,

⁽¹⁾ Dz.U. L 228 z 9.9.1996, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 139 z 11.5.1998, str. 1.

grupy projektów lub plany projektów w dziedzinie ochrony środowiska lub transportu, zwane dalej „środkami”. Faza projektu może również obejmować studia wstępne, studia wykonalności oraz studia techniczne, niezbędne dla zrealizowania projektu.

2. Wspólnota zapewnia pomoc w ramach ISPA w świetle celów wspomnianych w art. 1 dla:

- a) środków w zakresie ochrony środowiska umożliwiających krajom beneficjentom dostosowanie się do wymagań wspólnotowego prawa ochrony środowiska oraz do celów Partnerstwa dla Członkostwa;
- b) środków w zakresie infrastruktury transportowej wspierających trwałą mobilność, w szczególności środków stanowiących projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w oparciu o kryteria decyzji nr 1692/96/WE, oraz tych, które umożliwiają krajom beneficjentom dostosowanie się do celów Partnerstwa dla Członkostwa; obejmuje to połączenia wzajemne i interoperacyjność sieci krajowych z transeuropejskimi oraz dostęp do tych sieci.

Środki powinny mieć wystarczającą skalę pozwalającą na wywieranie znaczącego wpływu w dziedzinie ochrony środowiska lub dla poprawy sieci infrastruktury transportowej. Całkowity koszt każdego środka powinien zasadniczo wynosić nie mniej niż 5 mln EUR. W odpowiednio uzasadnionych przypadkach oraz biorąc pod uwagę szczególne warunki, całkowity koszt środka może być mniejszy od 5 mln EUR.

3. Powinna zostać zachowana równowaga między środkami w obszarze ochrony środowiska a środkami związanymi z infrastrukturą transportową.

4. Wsparcie może zostać również przyznane na:

- a) studia wstępne związane z kwalifikującymi się środkami, obejmujące studia niezbędne dla wdrażania środków; oraz
- b) środki wsparcia technicznego, obejmujące działania informacyjne i reklamowe, w szczególności:
 - i) przedsięwzięcia horyzontalne, takie jak studia porównawcze dla oceny wpływu pomocy Wspólnoty;

ii) środki i studia, które wnoszą wkład w oszacowanie, monitoring, ocenę oraz kontrolę projektów oraz we wzmacnianie i zapewnianie koordynacji i spójności projektów z Partnerstwem dla Członkostwa; oraz

iii) środki i studia zapewniające skuteczne zarządzanie i wdrażanie projektów oraz służące dokonywaniu niezbędnych dostosowań.

Artykuł 3

Środki finansowe

Pomoc Wspólnoty w ramach ISPA jest przyznawana w okresie 2000–2006 r.

Roczne środki są zatwierdzane przez organ budżetowy w ramach limitów wyznaczonych przez perspektywy finansowe.

Artykuł 4

Indykatywny przydział

Indykatywny przydział całkowitej pomocy Wspólnoty w ramach ISPA między kraje beneficjentów jest dokonywany przez Komisję, która działa zgodnie z procedurą określoną w art. 14, na podstawie: liczby mieszkańców, produktu krajowego brutto na mieszkańca według parytetu siły nabywczej oraz powierzchni kraju.

Przydział ten może zostać zmieniony aby uwzględnić dokonania każdego z krajów beneficjentów w latach poprzednich w zakresie wdrażania środków ISPA. Powinny zostać wzięte pod uwagę również faktyczne braki krajów w zakresie ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej.

Artykuł 5

Spójność z polityką Wspólnoty

1. Środki finansowane przez Wspólnotę w ramach ISPA są zgodne z przepisami Układu Europejskiego, w tym z przepisami wykonawczymi dla stosowania przepisów w sprawie pomocy państwa; środki te wnoszą wkład w realizację polityki Wspólnoty, w szczególności związanej z ochroną i poprawą stanu środowiska, oraz z sieciami transportowymi i transeuropejskimi.

2. Komisja zapewnia koordynację i spójność między środkami podejmowanymi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem a środkami podejmowanymi z wkładów pochodzących z budżetu Wspólnoty, w szczególności z wkładów z inicjatyw wspólnotowych dotyczących ponadnarodowej i międzyregionalnej współpracy transgranicznej, z wkładów z operacji Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), łącznie poprzez jej instrument przedakcesyjny, jak również z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Komisja informuje o powyższym komitet ustanowiony na mocy art. 14.

3. Komisja dąży do koordynacji i spójności między środkami podejmowanymi w krajach beneficjentach na mocy niniejszego rozporządzenia i środkami Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBRD), Banku Światowego oraz innych analogicznych instytucji finansowych. O powyższym Komisja informuje komitet ustanowiony na mocy art. 14.

Artykuł 6

Formy i stopa pomocy

1. Wsparcie Wspólnoty w ramach ISPA może mieć formę bezwrotnej pomocy bezpośredniej, pomocy zwrotnej lub innej formy pomocy.

Środki pomocowe zwracane organowi zarządzającemu lub innej instytucji publicznej są ponownie wykorzystywane na ten sam cel.

2. Wielkość pomocy Wspólnoty przyznawanej w ramach ISPA może wynosić do 75 % wydatków publicznych lub równoważnych, w tym wydatków ponoszonych przez organy, których działania są podejmowane w administracyjnych lub prawnych ramach, na mocy których organy te uważa się za odpowiednik organów publicznych. Komisja może zdecydować, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14, o zwiększeniu stopy pomocy do 85 %, szczególnie w sytuacji gdy Komisja uzna, że stopa wyższa niż 75 % jest wymagana dla realizacji projektów niezbędnych dla osiągnięcia ogólnych celów ISPA.

Z wyjątkiem pomocy zwrotnej lub w sytuacji, gdy występuje istotny interes wspólnotowy, wielkość pomocy może zostać zmniejszona z uwagi na:

- a) dostępność współfinansowania;
- b) zdolność środka do generowania trwałych przychodów;
- c) odpowiednie zastosowanie zasady „zanieczyszczenia płaci”.

3. Zgodnie z ust. 2 lit. b) przedsięwzięcia generujące przychody to:

- a) infrastruktura, której użytkowanie związane jest z opłatami pokrywanymi przez użytkowników;
- b) inwestycje produktywne w sektorze ochrony środowiska.

4. Studia wstępne oraz środki wsparcia technicznego mogą być wyjątkowo finansowane w wysokości 100 % kosztów całkowitych.

Na mocy niniejszego ustępu całkowite wydatki ponoszone z inicjatywy Komisji oraz w imieniu Komisji, nie mogą przekroczyć 2 % całkowitego przydziału w ramach ISPA.

Artykuł 7

Ocena i zatwierdzanie środków

1. Komisja podejmuje decyzje w sprawie środków finansowych w ramach ISPA, zgodnie z procedurą ustaloną w art. 14.

2. Kraje beneficjenci przedkładają wnioski o przyznanie pomocy do Komisji. Jednakże na mocy art. 2 ust. 4, Komisja może przyznać pomoc z własnej inicjatywy tam, gdzie przeważają interesy Wspólnoty.

3. Wnioski zawierają:

- a) informacje określone w załączniku I;
- b) wszelkie istotne informacje potwierdzające, że środki są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i kryteriami określonymi w załączniku II, w szczególności, że średniookresowe korzyści gospodarcze i społeczne są proporcjonalne do wykorzystanych środków.

4. Po otrzymaniu wniosku o przyznanie pomocy, a przed zatwierdzeniem środka, Komisja dokonuje szczegółowej oceny w celu stwierdzenia zgodności środka z kryteriami określonymi w załączniku II.

5. Decyzje Komisji zatwierdzające środki określają kwotę pomocy finansowej oraz ustanawiają plan finansowania wraz z zasadami i warunkami niezbędnymi dla wdrożenia środków.

6. Połączona pomoc w ramach ISPA i inne formy pomocy Wspólnoty dla środka nie może przekroczyć 90 % całkowitych wydatków związanych z tym środkiem.

7. Komisja przyjmuje wspólne zasady regulujące kwalifikację kosztów zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

Komisja przyjmuje szczegółowe zasady dokonywania płatności, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

4. Szczegóły dotyczące mechanizmu dokonywania płatności na środki są ustanowione w memorandum finansowym zawartym z każdym krajem beneficjentem.

Artykuł 8

Zatwierdzenie wypłat i płatności

1. Komisja realizuje wydatki w ramach ISPA zgodnie z rozporządzeniem finansowym, mającym zastosowanie do ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich, w oparciu o memorandum finansowe, które zostanie sporządzone przez Komisję i kraj beneficjenta.

Jednakże coroczne zatwierdzenia wydatków budżetowych dotyczące przyznanej pomocy są przeprowadzane zgodnie z jednym z dwóch przedstawionych poniżej sposobów:

a) Zatwierdzenia wypłat w odniesieniu do środków określonych w art. 2 ust. 2 przeprowadzanych w okresie dwóch lub więcej lat są, z reguły, z zastrzeżeniem lit. b), dokonywane w rocznych ratach.

Zatwierdzenia wypłat w odniesieniu do pierwszej rocznej raty są przeprowadzane gdy zostaje sporządzone memorandum finansowe. Zatwierdzenia w odniesieniu do kolejnych rocznych rat opierają się na wstępnym lub skorygowanym planie finansowym środka i z reguły są dokonywane na początku każdego roku budżetowego i nie później niż do dnia 1 kwietnia danego roku, zgodnie z prognozą wydatków na ten rok budżetowy;

b) w przypadku środków o okresie trwania krótszym niż dwa lata, lub w przypadku których pomoc Wspólnoty nie przekracza 20 mln EUR, pierwsze zatwierdzenie w wysokości do 80 % przyznanej pomocy może zostać przeprowadzone gdy zostanie sporządzone memorandum finansowe. Pozostała wypłata zostanie dokonana w zależności od wdrożenia środka.

2. Z wyjątkiem odpowiednio uzasadnionych przypadków, pomoc przyznana na środek, w którym zasadnicze prace nie rozpoczęły się w okresie umownym, zostaje anulowana.

3. Wypłaty pomocy finansowej na rzecz środków mogą mieć formę zaliczek, płatności pośrednich lub wypłaty sald w odniesieniu do wydatków potwierdzonych lub faktycznie zapłaconych.

Artykuł 9

Zarządzanie i kontrola

1. Komisja wymaga, aby kraje beneficjenci:

a) ustanowiły od dnia 1 stycznia 2000 r. i nie później niż do dnia 1 stycznia 2002 r. systemy zarządzania i kontroli, które zapewnią:

i) właściwą realizację pomocy przyznanej na mocy niniejszego rozporządzenia, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami,

ii) rozdzielenie funkcji zarządzania i kontroli,

iii) że przedstawione Komisji deklaracje wydatków są dokładne i wynikają z systemu rachunkowości opartego na dokumentach uzupełniających, które mogą być weryfikowane;

b) dokonywały regularnej weryfikacji tego, czy środki finansowane przez Wspólnotę są właściwie realizowane;

c) zapobiegały nieprawidłowościom i je zwalczały;

d) odzyskiwały kwoty utracone w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbania.

2. Bez uszczerbku dla kontroli prowadzonych przez kraje beneficjentów, Komisja i Trybunał Obrachunkowy mogą, wykorzystując własny personel lub należycie upoważnionych przedstawicieli, prowadzić na miejscu techniczne i finansowe audyty, w tym kontrole wtrywkowe i audyty końcowe.

3. Szczegółowe przepisy wykonawcze zasad ustanowionych w ust. 1 i 2 są zawarte w memorandum finansowym wraz z uzgodnieniami dotyczącymi współpracy i koordynacji programowania i metodologii kontroli między Komisją i krajem beneficjentem. Komisja informuje Komitet ustanowiony na mocy art. 14 o tych uzgodnieniach..

4. Memorandum finansowe zawiera także przepisy dotyczące obniżenia, zawieszenia lub anulowania pomocy, jeśli wdrażanie środka nie uzasadnia bądź to części, bądź całości przyznanej pomocy.

5. W wykonaniu niniejszego rozporządzenia Komisja zapewnia przestrzeganie zasad należytego zarządzania finansami, ze szczególnym uwzględnieniem elementów zawartych w załączniku III.

Artykuł 10

Stosowanie EUR

1. Kwoty przedstawione we wnioskach o przyznanie pomocy i w odpowiednich planach finansowania są wyrażane w euro.

2. Kwoty przyznane w ramach pomocy i plany finansowania zatwierdzone przez Komisję są wyrażane w euro.

3. Deklaracje wydatków na poparcie odpowiednich wniosków o wypłatę są wyrażane w euro.

4. Wypłaty pomocy finansowej przez Komisję są dokonywane w EUR na rzecz organu wyznaczonego przez kraj beneficjenta do przyjmowania takich wypłat.

Artykuł 11

Monitoring i ocena ex-post

Kraje beneficjenci i Komisja zapewniają, że wdrażanie środków na mocy niniejszego rozporządzenia jest monitorowane i oceniane zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku IV.

Artykuł 12

Sprawozdanie roczne

Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów roczne sprawozdanie w sprawie pomocy Wspólnoty przyznawanej w ramach ISPA. Roczne sprawozdanie zawiera informacje określone w załączniku V.

Parlament Europejski wydaje opinię w sprawie sprawozdania w terminie trzech miesięcy. Komisja informuje o sposobie, w jaki opinia ta została uwzględniona.

Komisja zapewnia, że kraje beneficjenci są regularnie informowani o działaniach ISPA.

Artykuł 13

Informacja i reklama

1. Kraje beneficjenci odpowiedzialne za wdrażanie środków, którym przyznano pomoc finansową w ramach ISPA zapewniają właściwą reklamę środków w celu:

- a) uświadamiania ogółowi społeczeństwa roli, jaką odgrywa Wspólnota w odniesieniu do środków;
- b) uświadamiania potencjalnym beneficjentom i organizacjom zawodowym możliwości, jakie dają środki.

Kraje beneficjenci zapewniają w szczególności ustawienie dobrze widocznych tablic zawierających logo Wspólnoty, informujących o tym, że środki są współfinansowane przez Wspólnotę; kraje beneficjenci zapewniają odpowiednie uczestnictwo przedstawicieli instytucji wspólnotowych w najważniejszych wydarzeniach publicznych związanych z pomocą przyznaną przez Wspólnotę w ramach ISPA.

Kraje beneficjenci corocznie informują Komisję o inicjatywach podejmowanych na mocy niniejszego ustępu.

2. Komisja przyjmuje szczegółowe zasady w sprawie informacji i reklamy, działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

Komisja informuje o tych zasadach Parlament Europejski oraz publikuje powyższe zasady w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 14

Komitet

1. Komisja jest wspomagana przez komitet zarządzający składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji, zwany dalej „komitetem”. Europejski Bank Inwestycyjny mianuje przedstawiciela bez prawa głosu.

2. Przedstawiciel Komisji przedstawia komitetowi projekt środków, które mają zostać podjęte. Komitet wydaje swą opinię w sprawie projektu w terminie, który może zostać ustalony przez

przewodniczącego, w zależności od pilności sprawy. Opinia zostaje wydana przez większość ustanowioną w art. 205 ust. 2 Traktatu, w przypadku decyzji, które Rada musi przyjąć na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich w Komitecie są ważne w sposób przedstawiony w tym artykule. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

3. a) Komisja przyjmuje środki, które są niezwłocznie wdrażane.

b) Jeżeli jednak środki te nie są zgodne z opinią Komitetu, Komisja zawiadamia o tym natychmiast Radę. W tym przypadku:

- Komisja odracza stosowanie zaakceptowanych przez nią środków na okres, który zostaje ustanowiony w każdym akcie przyjętym przez Radę, który jednakże w żadnym wypadku nie może przekraczać trzech miesięcy od daty zawiadomienia,
- Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może podjąć inną decyzję w okresie, określonym w tiret poprzednim.

4. Komitet może zbadać każdą kwestię związaną z wykonaniem niniejszego rozporządzenia, która jest przekazywana Komitetowi przez jego przewodniczącego, również na prośbę przedstawiciela Państwa Członkowskiego.

5. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny kwalifikowaną większością głosów.

Artykuł 15

Ponowne rozdzielenie środków

Po przystąpieniu do Unii Europejskiej dany kraj traci prawo do wsparcia na mocy niniejszego rozporządzenia. Środki, które

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 21 czerwca 1999 r.

pozostaną do dyspozycji w wyniku przystąpienia kraju ubiegającego się o członkostwo w Unii Europejskiej, zostają przyznane innym krajom ubiegającym się o członkostwo, wymienionym w art. 1 ust. 1. Ponowne rozdzielenie środków opiera się na potrzebach krajów ubiegających się o członkostwo, ich zdolności do przyjęcia pomocy, jak również kryteria ustanowione w art. 4.

Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów sprawie wniosku Komisji, podejmuje decyzję, która nakreśli ogólny sposób podejścia do ponownego rozdzielenia środków.

W świetle decyzji Rady określonej w ust. 2, Komisja podejmuje decyzję w sprawie ponownego rozdzielenia dostępnych środków między innych beneficjentów zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

Artykuł 16

Przepisy końcowe i przejściowe

Rada, działając na wniosek Komisji, rozpatruje ponownie niniejsze rozporządzenie do dnia 31 grudnia 2006 r. Komisja działa na wniosek i zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 308 Traktatu

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

W imieniu Rady

G. VERHEUGEN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Zawartość wniosków (art. 7 ust. 3 lit. a))

Wnioski mają zawierać następujące informacje:

1. nazwę organu odpowiedzialnego za wdrożenie środka, charakter środka i jego opis;
2. koszt i lokalizację środka, włącznie, gdzie stosowne, wskazanie połączenia wzajemnego i interoperacyjności środków usytuowanych na tej samej osi transportowej;
3. harmonogram realizacji prac;
4. analizę kosztów i korzyści, włącznie z bezpośrednim i pośrednim wpływem na zatrudnienie, określone ilościowo tam, gdzie jest to możliwe;
5. ocenę wpływu na środowisko podobną do oceny przewidzianej w dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko ⁽¹⁾;
6. informacje o zgodności z prawem ochrony konkurencji i zasadami zamówień publicznych;
7. plan finansowania, uwzględniający, gdzie jest to możliwe, informacje w sprawie efektywności gospodarczej środka oraz całkowitego finansowania, o które ubiega się kraj beneficjent z ISPA, EBI, włącznie z jego instrumentem przedakcesyjnym, oraz z wszelkimi innymi źródłami Wspólnoty bądź Państwa Członkowskiego, z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Banku Światowego;
8. zgodność środków z polityką wspólnotową;
9. informacje w sprawie ustaleń dla zapewnienia efektywnego wykorzystania i utrzymania instrumentów;
10. (środki w zakresie ochrony środowiska) informacje w sprawie lokalizacji i priorytetu środka w ramach krajowej strategii ochrony środowiska, jak zostało to ustanowione w krajowym programie dla przyjęcia *acquis communautaire*;
11. (środki w zakresie transportu) informacje w sprawie krajowej strategii rozwoju transportu oraz lokalizacji i priorytetu środków w ramach tej strategii, uwzględniając stopień zgodności z wytycznymi dla sieci transeuropejskich i ogólnoeuropejskiej polityki transportowej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, str. 40. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/11/WE (Dz.U. L 73 z 14.3.1997, str. 5).

ZAŁĄCZNIK II

Ocena środków (art. 7 ust. 3 lit. b) oraz art. 7 ust. 4)

- A. W ocenie środków stosuje się następujące kryteria, które zapewniają wysoką jakość środków, zgodnie z art. 2:
1. korzyści gospodarcze i społeczne środków, w tym ich zdolność do pobudzenia finansowania ze środków prywatnych, które powinny być proporcjonalne do wykorzystanych środków; ocena zostanie przeprowadzona w świetle analizy kosztów i korzyści;
 2. uzgodnienia dla zapewnienia skutecznego zarządzania środkami;
 3. priorytety ustanowione przez Partnerstwo dla Członkostwa w obszarze interwencji;
 4. wkład środków we wdrażanie polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska oraz wynik oceny wpływu na środowisko określonej w załączniku I;
 5. wkład środków w transeuropejskie sieci oraz wspólną politykę transportową;
 6. ustanowienie równowagi między obszarem ochrony środowiska oraz obszarem infrastruktury transportowej;
 7. rozważenie możliwych, alternatywnych form finansowania, określonych w art. 6.
- B. Komisja może zaprosić EBI, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju lub Bank Światowy do wkładu w ocenę środków. Komisja ma przeanalizować wnioski o przyznanie pomocy przy weryfikacji w szczególności tego, czy mechanizmy administracyjne i finansowe są odpowiednie w celu skutecznego wdrażania środka.
- C. Komisja ma oceniać środki celem określenia ich przewidywanego wpływu w kategoriach celów niniejszego rozporządzenia, przy użyciu odpowiednich wskaźników ilościowych. Kraje beneficjenci mają dostarczyć wszelkich niezbędnych informacji określonych w załączniku I, w tym wyniki własnych badań wykonalności i oceny, określenie rozwiązań alternatywnych, które nie były prowadzone oraz koordynację środków będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, usytuowanych na tej samej osi transportowej, tak aby ocena była możliwie skuteczna.
-

ZAŁĄCZNIK III

Zarządzanie finansowe i kontrola (art. 9 ust. 5)

1. W każdym kraju beneficjencie wyznaczony zostanie centralny podmiot, poprzez który przekazywane będą fundusze wspólnotowe przyznane w ramach ISPA.

Osoba kierująca tym podmiotem ponosi pełną odpowiedzialność za zarządzanie funduszami w danym kraju beneficjencie.

2. Systemy zarządzania i kontroli w krajach beneficjentach mają zapewniać wystarczającą rejestrację audytu, która umożliwi w szczególności:

— uzgodnienie potwierdzonego bilansu zamknięcia dostarczonego Komisji z danymi księgowymi i dokumentami uzupełniającymi na różnych poziomach administracyjnych,

— weryfikację transferów dostępnych funduszy wspólnotowych i innych,

— zbadanie technicznych i finansowych planów projektu, sprawozdań z postępu prac, procedur przetargowych i zawierania umów na różnych poziomach administracyjnych.

3. Procedura, którą należy stosować przy przyznawaniu umów na wykonanie prac, dostaw lub usług, ma zostać opisana w memorandum finansowym oraz ma respektować podstawowe zasady ustanowione w tytule IX rozporządzenia finansowego, w szczególności:

— środki objęte memorandum finansowym mają być wdrażane przez kraj beneficjenta w ścisłej współpracy z Komisją, która zachowa odpowiedzialność za wykorzystanie środków,

— Komisja w ścisłej współpracy z krajem beneficjentem ma zapewnić, aby uczestnicy procedur przetargowych mogli rywalizować na równych zasadach, aby nie występowała żadna dyskryminacja, oraz aby wybrana oferta była pod względem gospodarczym najbardziej korzystna.

Jednakże na mocy art. 12 rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999, środki mogą podlegać rozszerzonemu zdecentralizowanemu systemowi zarządzania, w szczególności w odniesieniu do zatwierdzania *ex-ante* przez Komisję rozpoczęcia przetargu, oceny ofert i przyznania umów oraz zarządzania finansami.

Przepisy te, które mają zostać określone w memorandum finansowym zawartym z krajem beneficjentem, mają uwzględniać możliwości ilościowego i jakościowego zarządzania i zdolności kontroli finansowej.

4. Właściwe wewnętrzne i zewnętrzne kontrole finansowe powinny być prowadzone zgodnie z międzynarodowo uznanymi standardami audytu, przez właściwe krajowe organy kontroli finansowej, które w celu wykonywania tej funkcji, muszą być niezależne. Każdego roku plan audytu i opis ustaleń przeprowadzonych audytów mają zostać przesłane Komisji. Sprawozdania z audytów będą do dyspozycji Komisji.

Komisja i kraj beneficjent mają współpracować w celu koordynacji programów i metod dotyczących audytów, tak aby zmaksymalizować przydatność przeprowadzonych audytów.

Kraj beneficjent ma zapewnić, że w momencie przeprowadzania kontroli przez personel Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli, osoby te mają prawo inspekcji na miejscu całej istotnej dokumentacji i sprawozdań finansowych dotyczących wydatków finansowanych na mocy memorandum finansowego. Kraje beneficjenci mają wspierać Trybunał Obrachunkowy w przeprowadzaniu audytów związanych z wykorzystaniem funduszy przyznanych w ramach ISPA.

Właściwe organy mają udostępniać wszelkie dokumenty uzupełniające odnoszące się do wydatków w sprawie każdego projektu przez okres pięciu lat od ostatniej płatności w odniesieniu do projektu.

5. Memorandum finansowe z każdym krajem beneficjentem ma zawierać następujące przepisy dotyczące korekt finansowych:

Jeśli wdrażanie środka wydaje się nie uzasadniać części lub całości przyznanej pomocy, Komisja ma przeprowadzić właściwą analizę przypadku, w szczególności żądając od kraju beneficjenta przedłożenia w określonym czasie uwag oraz korekty nieprawidłowości.

Po dokonaniu analizy określonej w ust. 1 Komisja może zmniejszyć, zawiesić lub anulować pomoc w odniesieniu do danych środków jeśli analiza wykaże nieprawidłowości, niewłaściwe połączenie funduszy lub niestosowanie jednego z warunków zawartych w decyzji o przyznaniu pomocy, w szczególności znaczącą zmianę, która wpływa na charakter i warunki wdrażania środka, o akceptację której nie wystąpiono do Komisji. Każde zmniejszenie lub anulowanie pomocy ma być podstawą do zwrotu wypłaconych kwot.

Jeśli Komisja uzna, że nieprawidłowość nie została skorygowana, lub że całość lub część działania nie uzasadnia całości lub części przyznanej na ten cel pomocy, Komisja ma przeprowadzić stosowną analizę przypadku i zażądać od kraju beneficjenta przedłożenia uwag w wyznaczonym terminie. Po dokonaniu kontroli, jeśli kraj beneficjent nie podjął środków korygujących, Komisja może:

- a) zmniejszyć lub anulować wypłatę zaliczki;
- b) anulować całość lub część pomocy przyznanej dla środka.

Komisja ma określić wielkość korekty, biorąc pod uwagę charakter nieprawidłowości oraz zakres wszelkich uchybień w systemie zarządzania i kontroli. Każda kwota, która ma zostać odzyskana z powodu nienależnego prawa do uzyskania pomocy, ma zostać zwrócona Komisji. Do kwoty takiej dodać należy odsetki naliczane z tytułu opóźnienia zwrotu, zgodnie z ustaleniami, które mają zostać przyjęte przez Komisję.

ZAŁĄCZNIK IV

Monitoring i ocena *ex-post* (art. 11)

- A. Monitoring ma zostać przeprowadzony za pomocą wspólnie ustalonych procedur sprawozdawczych, kontroli wrywkowych oraz przez ustanowione komitetów *ad hoc*. Monitoring ma zostać przeprowadzony poprzez odniesienie do wskaźników fizycznych i finansowych. Wskaźniki będą się odnosić do szczególnego charakteru projektu oraz jego celów. Będą one określone w taki sposób, aby prezentowały stopień środka osiągnięty w związku z planem i środkami pierwotnie ustanowionymi oraz postęp osiągnięty w sprawie zarządzania oraz wszelkie związane z projektem trudności.
- B. Komitety mają być tworzone w drodze uzgodnienia między danym krajem beneficjentem a Komisją. Organy lub jednostki wyznaczone przez kraj beneficjenta, Komisję oraz, gdzie stosowne, EBI będą reprezentowane w komitetach. Jeżeli władze regionalne i lokalne oraz przedsiębiorstwa prywatne, które są kompetentne dla realizacji projektu lub jeżeli projekt bezpośrednio ich dotyczy, będą oni także reprezentowani w takich komitetach.
- C. Dla każdego środka, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego pełnego roku wdrożenia, organy lub jednostka odpowiedzialna za środek ma przedkładać Komisji sprawozdania z postępu prac.
- D. Jeżeli okaże się to niezbędne na podstawie wyników monitoringu oraz uwag komitetu monitorującego, na wniosek kraju beneficjenta, Komisja ma dostosowywać kwoty i warunki przyznania pomocy tak, jak zostały one wstępnie zatwierdzone, Komisja ma dostosować również przewidziany plan finansowania.

Komisja określi właściwe uzgodnienia dla tych dostosowań, różnicując je według ich charakteru i ważności.

- E. Organy lub jednostka odpowiedzialna za środek ma przedłożyć Komisji sprawozdanie końcowe w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia środka lub fazy projektu. Sprawozdanie końcowe powinno zawierać:
1. opis podjętych prac wraz ze wskaźnikami fizycznymi, określenie wielkości wydatków według kategorii prac oraz środki podjęte w odniesieniu do szczególnych przepisów zawartych w decyzji o przyznaniu pomocy;
 2. potwierdzenie zgodności prac z decyzją o przyznaniu pomocy;
 3. pierwszą ocenę zakresu osiągnięcia oczekiwanych wyników, w tym zwłaszcza:
 - a) rzeczywistą datę wdrożenia środka;
 - b) wskazanie sposobu, w jaki środek będzie zarządzany po zakończeniu projektu;
 - c) potwierdzenie, gdzie stosowne, prognoz finansowych, w szczególności w odniesieniu do kosztów operacyjnych, oraz przewidywanych przychodów;
 - d) potwierdzenie prognozy społeczno-ekonomicznej, w szczególności w odniesieniu do przewidywanych kosztów i zysków;
 - e) wskazanie działań podjętych celem zapewnienia ochrony środowiska oraz ich kosztu.
 4. informacje związane z działaniami reklamowymi.

- F. Ocena *ex-post* ma dotyczyć wykorzystania środków oraz skuteczności i wydajności pomocy i jej oddziaływania. Ma ona również dotyczyć czynników wnoszących wkład w sukces lub niepowodzenia wdrażania środków oraz osiągnięć i rezultatów. Po zakończeniu realizacji środków Komisja wraz z krajami beneficjentami oceni następnie sposób w jaki zostały one zrealizowane, włącznie ze stopniem wydajności i skuteczności, z jaką środki zostały wykorzystane. Ocena obejmie również faktyczny wpływ ich wdrażania w celu oszacowania czy zostały osiągnięte pierwotne cele. Ocena będzie dotyczyła między innymi wkładu środków we wdrażanie wspólnotowej polityki ochrony środowiska, lub wkładu w rozwój sieci transeuropejskich i wspólnej polityki transportowej; ocena będzie również dotyczyła wpływu środków na środowisko.
 - G. W celu zwiększenia skuteczności pomocy Wspólnoty przyznawanej w ramach ISPA, Komisja ma zapewnić, aby w procesie administrowania ISPA szczególna uwaga poświęcona została przejrzystości zarządzania.
 - H. Szczegółowe zasady monitoringu i oceny mają zostać ustanowione w decyzjach Komisji zatwierdzających środki.
-

ZAŁĄCZNIK V

Roczne sprawozdanie Komisji (art. 12)

Roczne sprawozdanie ma zawierać informacje w sprawie:

1. pomocy finansowej przeznaczanej i wypłacanej przez Wspólnotę w ramach ISPA wraz z rocznym podziałem według kraju beneficjenta oraz według rodzaju projektu (ochrona środowiska lub transport);
2. wkładu pomocy Wspólnoty w ramach ISPA w wysiłki krajów beneficjentów odnośnie do wdrażania wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz wzmacniania transeuropejskich sieci infrastruktury transportowej; równowagi między środkami w obszarze ochrony środowiska i środkami związanymi z infrastrukturą transportową;
3. oceny zgodności działań w ramach ISPA z polityką Wspólnoty, w tym z polityką ochrony środowiska, transportową, ochrony konkurencji oraz przyznawania zamówień publicznych;
4. działań podjętych w celu zapewnienia koordynacji i spójności między środkami finansowanymi poprzez ISPA a środkami finansowanymi z budżetu Wspólnoty, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i pozostałych instrumentów finansowych Wspólnoty;
5. wysiłków inwestycyjnych krajów beneficjentów w dziedzinie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej;
6. sfinansowanych studiów przygotowawczych i środków wsparcia technicznego;
7. rezultatów szacunków, monitoringu i oceny środków, wraz z informacją w sprawie przystosowania środków, w celu osiągnięcia zgodności z rezultatami szacunków, monitoringu i oceny;
8. udziału EIB w ocenie środków;
9. informacji na temat rezultatów przeprowadzonych kontroli, stwierdzonych nieprawidłowości oraz postępowań sądowych w toku;
10. informacji w sprawie działań reklamowych.